

DEOO

DANSKE ENSEMBLER,
ORKESTRE OG OPERAINSTITUTIONER

Orienteringsskrivelse vedrørende Danmarks Specialensembler under Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musik

Det akutte problem

Der har i den seneste tid været røre på de sociale medier omkring Athelas Sinfonietta Copenhagens økonomiske situation. Ensemblet har ansøgt Projektstøtteudvalget for Musik om en ekstraordinær bevilling i 2024 for at kunne gennemføre sine planlagte koncerter. Denne ansøgning er blevet afslået til trods for indsendelse af støtteerklæringer fra en lang række komponister og centrale aktører i musiklivet. Athelas Sinfonietta Copenhagen vurderer betalingsstandsning i 2025 som en sandsynlig konsekvens.

Baggrund

Der er i perioden 2024-2027 udpeget 7 Specialensembler, der dækker genremæssigt meget bredt. Disse højt specialiserede og professionelle ensembler har ved udpegelsen påtaget sig særlige forpligtelser og fungerer som fyrtårne på hvert sit område.

Her en oversigt over navn, antal fast tilknyttede kunstnere, og fokusområder:

- Ars Nova Copenhagen (13) - vokalmusik: tidlig og nyskrevet, sceniske produktioner
- Athelas Sinfonietta Copenhagen (16) – ny instrumentalmusik, ny scenisk musik
- Concerto Copenhagen (25) – barokorkester: tidlig musik, tidlig klassisk og ny musik
- Dreamers Circus (3) – folkemusik, ny musik, gentolkning klassisk musik
- Resonerende Rum (ca 3) - improvisation, lydinstallation, socialt arbejde
- Jakob Bro Ensemble (ca 5) - jazzband, vokal, lyrik
- Theatre of Voices (9) – vokal: tidlig og ny musik, film/spil, tech og scenisk produktion

Henover de seneste 12 år har Projektstøtteudvalget for musik meget glædeligt valgt at prioritere flere midler til Specialensembler med en 4-årig aftale. Midlerne er dog samtidig blevet fordelt på flere modtagere, og gennemsnitsstøtten er derfor stort set uændret pr ensemble i denne 12-årsperiode.

Det er på den ene side en meget positiv udvikling med prioritering af flere Specialensembler, men problematisk at støtten pr ensemble er faldet i realtermer.

DEOO: Samlet tilskud fra Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for musik: Specialensembler i kr.			
Støtteperiode	Støtte i alt	Antal ensembler	Gns. støtte per ensemble i 4-årig periode
2012-2015	12.000.000 kr.	3	4.000.000 kr.
2016-2019	16.391.136 kr.	4*	4.097.784 kr.
2020-2023	22.956.956 kr.	6	3.826.159 kr.
2024-2027	29.600.000 kr.	7	4.228.571 kr.

*Ekskl. Scenatet 2017-2019, hvor oplysninger ikke kunne findes

DEOO

DANSKE ENSEMBLER,
ORKESTRE OG OPERAINSTITUTIONER

Herunder findes en oversigt over støtten til Specialensembler - specificeret pr modtager.

Som det ses, svarer støtten pr ensemble i 2024-2027 til mellem **ca. 2-4 årsværk til professionelle ensembler, der har mellem 3-17 kunstnere fast tilknyttet**, og som leverer mellem **ca. 10-35 koncerter pr år**.

Hertil kommer udgifter til en professionelt drevet administration med alt, hvad det indebærer af booking, lønadministration, lokale- og musikerkoordinering, instrumentleje- og transport etc. - ofte også til omfattende landsdækkende og international turnévirkomsomhed, som ensemblerne pga. deres driftsstøtteaftale ikke kan søge transportstøtte til.

DEOO: Årligt tilskud fra Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for musik: Specialensembler - i kr.*							
År \ Ensemble	Ars Nova	Athelas	CoCo	Dreamers Circus	Jakob Bro Ens.	Resonerende Rum	Theatre of Voices
2012	1.100.000	1.350.000	1.650.000				
2013	1.100.000	1.350.000	1.650.000				
2014	1.100.000	1.350.000	1.650.000				
2015	1.100.000	1.350.000	1.650.000				
2016	1.131.855	1.300.000	2.097.784				
2017	1.131.855	1.300.000	2.097.784				
2018	1.131.855	1.300.000	2.097.784				
2019	1.131.855	1.300.000	2.097.784				
2020	1.175.000	1.330.064	2.159.175				
2021	1.175.000	1.330.064	2.159.175	1.000.000		1.000.000	
2022	1.175.000	1.330.064	2.159.175	1.000.000		1.000.000	
2023	1.175.000	1.330.064	2.159.175	1.000.000		1.000.000	
2024	1.100.000	1.200.000	2.200.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
2025	1.100.000	1.200.000	2.200.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
2026	1.100.000	1.200.000	2.200.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
2027	1.100.000	1.200.000	2.200.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

*Årligt tilskud er angivet som det beløbet fastsat i starten af hver 3-4 årig støtteperiode.

Kunstneriske resultater

Ensemblerne består af kunstnere, der hører til landets mest kvalificerede inden for deres respektive områder - ny kompositionsmusik, barokmusik, folkemusik, vokalmusik, jazz og improvisationsmusikken. Årtiers ensemblearbejde betyder, at de har et kunstnerisk niveau, der matcher de bedste indenfor disse felter internationalt.

De fire største ensembler, Athelas Sinfonietta Copenhagen – Ars Nova Copenhagen– Concerto Copenhagen – Theatre of Voices, er alle over 30 år gamle og har høstet utallige danske og internationale priser for deres virke, og deres rolle for udvidelse af repertoireet kan ikke overvurderes. Det gælder forskning i tidlig musik og opførelsespraksis og det gælder bestilling af værker hos de mest markante både danske og udenlandske komponister.

Hertil pågår en vigtig udvikling af koncertformater, formidlingsformer, undervisning og arbejde med diversitet/kønsbalance i både ansættelser, genreudvikling og værkbestillinger.

DEOO

DANSKE ENSEMBLER,
ORKESTRE OG OPERAINSTITUTIONER

Publikumsresultater taler det samme positive sprog med stigning i salg af koncertbilletter og markante stigninger i følgeskarer på især sociale medier som FaceBook og Instagram. Det samme gør sig gældende for afspilninger på streamingtjenester, der for længst har rundet 25 mio. over de seneste år.

Ensemblernes situation

Det har i mange år som udgangspunkt ikke været muligt at leve op til kravene i de indgåede rammeaftaler uden en betydelig supplerende privat fundraising og en væsentlig egenindtjening. Men både det internationale og danske koncertmarked er presset, pladeselskaber betaler ikke længere for indspilninger og som følge heraf, er der også opstået langt større konkurrence om at komme i betragtning til danske fondes uddelinger.

De økonomiske udfordringer er så store, at det knirker gevaldigt i flere ensembler. Alle har selv før pandemien med jævne mellemrum måtte udskyde eller aflyse projekter. Concerto Copenhagen har haft held med en éngangsbevilling via udlodningsmidlerne og er blevet optaget på finansloven, andre ensembler har haft forskellige typer korte/mellemlange aftaler med store fonde, men aftalerne er generelt kortvarige og løser ikke de fundamentale udfordringer i at køre højt specialiserede professionelle elite-ensembler på det nuværende driftsstøtteniveau.

Akut er Athelas Sinfonietta Copenhagen i den mest alvorlige situation og man kan ikke opretholde sin produktion med sine 16 musikere, hvilket vil gå ud over ikke bare instrumentalister med speciale i opførelse af det 20. århundredes værker, men også vækstlaget af danske komponister, som ensemblet har bestilt utallige værker hos. Det samme gør sig gældende for det succesrige og internationalt anerkendte vokalensemble Ars Nova Copenhagen: Også her er værdien af bevillingerne blevet udhulet over en årrække, og koret har svært ved at løfte opgaverne i rammeaftalen med Statens Kunstfond. Det Grammy-vindende Theatre of Voices er et af de nyeste ensembler i sammenhængen, men har også måtte aflyse årets sidste koncerter på grund af økonomiske udfordringer.

Situationen er ligeledes svær for et af DEOOs bigband-medlemmer, og vi ser frem til ministerens svar på KUU alm. del Spørgsmål 6 fra 11. oktober om, hvorfor den årlige støtte til Nordkraft Big Band er fjernet i finanslovsforslaget for 2025. Vi må igen betone, at danske professionelle ensembler har brug for langsigtede løsninger.

Specialensemblerne er kunstneriske fyrtårne i det musikalske landskab. De bestiller værker fra danske komponister og fungerer som ambassadører for dansk musik både nationalt og internationalt. Hvis et stort træ falder i skoven, falder andre og andet med det. Deres betydning for fødekæden i musiklivet og for Danmarks anseelse i det internationale musikliv kan ikke overvurderes.

Normalt fortæller de professionelle ensembler stolte succes historier: Samarbejder med samtidens største komponister, stjernesolister og -dirigenter, samarbejder med skoler og

DEOO

DANSKE ENSEMBLER,
ORKESTRE OG OPERAINSTITUTIONER

uddannelsesinstitutioner, optrædener på internationale scener som Carnegie Hall, Elbphilharmonie, Sydney Opera House, udsolgte koncerter, streamingrekorder, stjerneanmeldelser og store omtaler i anerkendte branchemedier. Når Athelas Sinfonietta Copenhagen nu melder åbent ud om sine økonomiske problemer, er det ikke en almindelig situation.

Musiklovsrevision – sikring af driftsstøttede ensembler

Der er brug for akut opbakning, men også for langtidssikrede løsninger. DEOO er igang med dataindsamling og yderligere analyse af de driftsstøttede medlemsensembler under Projektstøtteudvalget for musik – dvs. både vores Specialensembler og Basisensembler. I forbindelse med vores høringssvar til Kulturministeren angående forslag til ændring af musikloven, bifalder DEOO ministerens indsats for at sikre stabilitet for vigtige driftsstøttede undervisningsinstitutioner, som i det tilfælde omfatter Musikalsk Grundkursus. Dette er et vigtigt skridt henimod at skabe større tryghed omkring den fortsatte drift af musiklivets institutioner. Samtidig påpegede vi, at flere af musiklivets institutioner/ensembler, som i mange år har modtaget driftsstøtte fra Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musik, bør inkluderes i en lignende løsning.

Det er i vores optik endog særdeles vigtigt, at der i forbindelse med en lovrevision findes og afsættes ekstra midler til Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musik til professionel drift og udvikling af vores mangfoldige musiklivs arbejdspladser i Basisensembler, Specialensembler, Bigbands, vækstensembler, talentudvikling og lignende initiativer – eller at de førstnævnte løftes over i en ny, forstærket og langtidssikret løsning på Finansloven, og dermed frigiver økonomisk råderum til udvikling af det frie felt.

DEOO stiller sig til rådighed som partner i udredning og diskussion af situationen og mulige tiltag.

På vegne af

DEOO – Danske Ensembler, Orkestre og Operainstitutioner

Else Torp

Bestyrelsesleder

+45 28141485